

Kirándulás

a délután laza homokja
zátonyok szirtek madarak
napfény vitorla csónakok
összetapadva föld s az ég
pihegő hullámok hanyatt
nyaldossák a sziklafalat
az erjedés
húsod rétegei alatt

(Ön)reklám

Hajnal.
(Fogpasztaíz.)
Busz.
Metró.
Villamos.
Meló.
Éjszaka.
Megszokott íz.
(Ugyanaz a márka.)

.....

„Naponta 3X moss fogat!”

.....

— Én csak 2X.

.....

(Egészségtelen életet élek.)

Hegedű

húrozva halálra
— hallgatásra
testemben az utolsó
remegés
végső akkord-sikoly
ahogyan megfagy a zene
mint fényes suhogó penge megáll
mint cigaretta lány füstje
Bach lelke átleng a szobán
a végső remegése testem
mielőtt tűz üszkösít
mielőtt por bevon
mielőtt költözöm
sajgó hegnek
a csönd homlokára
— húrozva halálra
hallgatásra.

Arc

csikorgó esontú állkapocs.
borosták felütött fejjel.
koponyagödör.
fogad emléke.
bagóbúz.
szemekben dac-szilánkok.
homlokon ferde csík
svájcisapka-nyomvonal.
fálnak fordított éjszakák.
vicsorgó marógép-hajnalok.

Tanulmány

Tér.
Por.
Galambok.
Át.
Felverem a port.
A levegőben néhány verébtoll rezeg.
A sarkon verző ribancok.
Műfogsoruk belevillog a délutánba.
VÉGE.

Még a régi várat is, mely oly büszkén őrizte különállását századokig, lassan, szinte észrevétlenül elnyelte a város. Tapintatosan, gyengéden vette birtokába, minden felesleges láрма, látványos gesztus nélkül. Először, szívós kitartással a régi falak és a várak tisztultak meg a sok, vadon összevisszaságban nőtt bozótól, szeméttől, vadvirágtól. Láthatóvá váltak a dicső kövek törötten, elnyúzottan, különös, szemérmes meztelenségükben összezsugorodva. Aztán lassan-lassan megtévesedett egy-egy torony, az árkok, régi csatornák, folyosók útvesztőiből eltűntek a környék kalandéhes gyerekcsapatái, és emelkedni kezdett a várfal, kibontakoztak a mellvédek, és rendre intettek a hatalmas kapuk. A vár egyszerre VÁR lett újra, élesen kirajzolódó kontúrokkal, századok méhében fogant, ősi tekintélyvel ismét uralkodni kezdett egy olyan tájon, melynek változásairól nála többet senki sem tudhatott.

De nem csak a VÁR élete változott megvetett, elfeledett, lenézett tengődéséből új dicsőség, új holnapok felé, de mint már annyiszor, pusztá létezésével ma is képessé vált környezetének átforgatására. Igaz, a formálódásnak ez a varázslata már nem mehetett végbe olyan előkelő diszkrécióval, ahogy a VÁR saját életformáját megváltoztatta, hiszen a való élet profán hús-vér megnyilvánulásai kicsinyes, önző módon megkövetelik a zajt, a kikényszerített figyelmet. Nos: a VÁR körül eladdig kicsiny, ha most utólag nem sértenénk neme-sebb érzéseket, úgy jellemezhetnénk: hitvány település tengődött. A szagatott, sziklás patakok, völgyes hegyvonulatok árkolta vidéket tömörségéhez, ősi jogaihoz szívósan ragaszkodó erdőség birtokolta merészen, büszkén és törhetetlenül. Őseink kudarcait azonban mintha váratlanul — vagy csoda folytán? — megértették volna a különben oly fájdon értetlen utódok: egy különös, kissé absztrakt, ám a várat, az erdőt, a vidéket és az új épületeket stílusukban kölcsönösen egymást kiegészítő, tiszteletben tartó, így együttesen szívételket gyönyörködtető városkompozíció született. A VÁR és környéke eleven, nyüzsgő, nagyvilági életbe kezdett ismét — a fiatalok szívesen kezdték új, családos életüket a szülők házaiban, nem tekintették kényelmetlenségnek a távolibb munkahelyeket — a VÁR felépül-tével ugyanis a helybeli munkaalkalmak legtovább lehetősége egy-csapásra megszűnt. De kárpótolta a zajlás, a színes turistabuszok hosszú lánc, mely vidám, érdekes látogatókat vonzott, akiknek elismerő ámulatát a birtokos büszkségével lehetett beépíteni a növekvő lokálpatrióta öntudatba. Lassacskán a VÁR mintegy jelképévé vált a nemes hagyományaink őrzésére tett okos erőfeszítéseknek, az elismerést példázta önmagában, míg a környék lakóinak életét büszkeséggel, némi német nyelvtudással és legalább négy-öt patinás honi történelmi évszám és név ismeretével gazdagította.

A VÁR nem tiltakozott a város illetén hatása, terjeszkedése ellen, hiszen régi tapasztalatok mutatták, hogy mondhat aki amit akar — ha rápillant a VÁRra, végérvényesen egyértelművé válik számára, hogy az csak önmagához és létét kiemelő környezetéhez tartozhat. Monumentalitása, szívzorongató magasságai-mélyiségei, múltat idéző termei, árnyékai-fényei az alkotás szentségét, a szellem szabad szárnyalását és a természet jótékony segítségének egyességét hirdetik — időtlenül. A város viszont büszke volt a VÁRra, természetesen csak mióta „felfedezte, nagygyá tette és az őt megillető elismeréshez ismét méltóvá tette...”

Am tudott a város hűtlen is lenni, ami különösen fájdalmas volt a VÁR számára, hiszen réges-régi, vele éles ellentétben az évszázadok folyamán egyenletesen virágzó, súlyos, mély sebhelyeit, piros cseréptetős házait, templomait büszkén feléje villogtató vetélytársát érte — úgy tűnt, halálós, jóvátehetetlen sérelem. Vetélytárs?! Nem, csak az elmúlt évtizedek csalóka percélete mutatta annak. A bánya régi volt, igen-igen régi, sőt, kortalanságában ősi, mint a VÁR. Mikor a VÁRat életre és évszázados szenvedésre szólította a mindennél ősi emberi összeférhetlenség, lőrései, tornyai, mellvédei már a BANYA ütötte sebhelyek roncsolt hegyfokait köszönt-hették a túloldalon. Ettől kezdve élénken figyelték egymást századokon át. Igaz, eleddig a BANYA láthatott, csodálhatott és borzonghatott többet: a VÁR élete dicsőségtől, szegységtől, büszkeségtől, bukástól, vértől és győzelemtől — az Élő Élet teljességétől volt terhes. Ezzel szemben a BANYA élete csendben, a nyomorú minden-napok egyhangúságában —, de a fénytől védett kisserőség biztonságában telt. Nála hiányoztak a látványos végletek, a sorsdöntő össze-csapások, élet-halálharcok, nagyszerű, felemelő és egyben porig sújtó örök, dicső hullámvérések. Őrá mindig és mindenkinek szüksége volt, létét, becsületét soha nem veszélyeztették a külvilág, az emberi pillanat-létek érdekellentétei, rá mindig vigyázni kellett, kegyeit keresni, időről időre véres, bár szerényen dicsőséges emberáldozatokkal jóindulatát megváltani, gazdagságáért fohászolni. Környezete hasonlónak vált hozzá, ritkán hangos, alapjában véve csendes, szorgalmas, szívós emberek lakták a föld méhében rejtőző lelke leppezésére szívvidítóan lankás hegyoldalt, völgyeit. A VÁRból hangyáknak látszó emberek nehezen, olykor nyomorultul, mégis viszonyla-gos biztonságban élhettek emléin, és ezért a kis biztonságért tapad-tak hozzá, mint hús hegyi forráshoz a szomjazó ajkak. Sem vagyó-

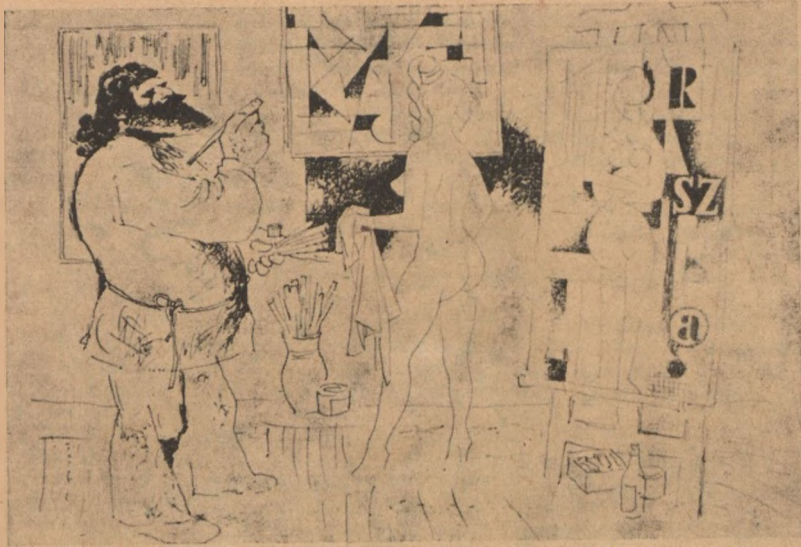
nuk, sem lehetőségük nem volt ahhoz, hogy akár neki, akár önma-guknak szép épületeket emeljenek, hiszen a kincsen, melyet ke-mény munka, verejtékpatakok árán adott, biztonságukat vásárolták meg, mások gazdagságát és a hozzájuk hasonló szegények meleg ott-honát biztosították. Így aztán a BANYA soha nem küzdött mély lelki sebekkel, súlyos testi sérelmekkel — olykor a megsemmisülés határán — nem ismerkedett meg, homályban maradt előtte az em-beri természet iszonyú sokfélesége, a becsület, az erény, a bűn és a szenny mélységesen sorsszerű összefonódása. Kezdetleges, majd egyre modernebb segédeszközeivel lassan, óvatosan fejlődve a BANYA kiegyensúlyozottnak, a hozzá ragaszkodó emberek pedig bizonyos er-kölcsei fölényben állóknak tekintették magukat a VÁR viharos éle-téhez képest.

Am — legutolsó újjászületése után — a VÁR furcsa csendre döb-bent, helyesebben arra, hogy ezt a csendet már régebben, egyre nyug-talanítóbban érzi. És végre ráeszmélt az okra: a BANYÁval történt valami, valami Baj. Hihetetlen, mégis valóban bizonyult, hogy a BANYA környéke csendes. Halott-csendes. Mikor már a csillehordó-szerkezetek is eltűntek, és a csilingelő, szénszállító kisvasút homály-ból kifényesedő sínparjai is megvakultak, a VÁR végre felfogta a felfoghatatlant: a BANYA meghalt. A VÁR ámultan figyelte az élet és a sors által soha nem látott, szándékolt kegyetlenséget a le-győzött felett. Még alig fordították rá utójára a BANYA aknáira a fel-foghatatlant: a belőle élő, évszázadokig töretlenül, szívósan kitartó népség a gyors tavaszi áradások hűtlenségével hagyta cser-ben. Épületeit szétszedték, alagutait betemették, nyílásait gondosan, szívtepő alaposággal berobbantották, a százados életforrást veszé-lyesnek nyilvánították és mindent megtettek, hogy végleg meg-fojtsák. Településeit viharos gyorsasággal hagyták el a hivatalos szervek, nagy mulatságtól, közös ünnepek sorozatától hangos kerthelyiségeit, vendéglőt, szabadtéri színpadát alig egy év alatt fel-verte a gaz, a mindennapjaink lüktető rítmusát jelző apró szín-foltok úgy eltűntek, mintha szégyenlették volna az elmúlt ragaszkodást. És eltűntek a fiatalok is. Egyszerre kényelmetlenek lettek a hatalmas, jól épített vörös téglaházak, farsztoák a nagy kertek, el-viselhetetlenek a szülők, és összeférhetetlenek a testvérek. Vonzotta őket munkahelynek a város — és lakóhelynek a VÁR környéke. A gondokkal viaskodó, de a nehézségekben mindig úrrá levő izmos, kemény nép a BANYA körül szinte egyik pillanatról a másikra vál-tozott idős emberek kínos erőfeszítéseitől vergődő, lelkeszűnt, „lakos-sággá”. A BANYA életében-holtában erőszakos volt, uralkodni vá-gyó és makacs, nem tűrte, hogy kifosztott felszínén a hálátlanok új, őt feledésbe borító életet fakasszanak.

A VÁR — akinek bőséges alkalma volt az eltelt évszázadok so-rán felismerni a dicsőségnek az emberi természet áthatatlanságában gyökerező szeszélyességét, és akinek veleszületett lovagiasságát nem csökkentették, de megszárdították az élet viszontagságai — megpróbált segíteni. Összefogva az erdővel, a hegyvel, a patakokkal és az anyafölddel, addig fészkelődött, míg egy váratlan mozdulat felfedez-hetővé tette katakombáinak lejárátát, melyet féltve őrzött eddig, mint múltjának bensőséges titkát. Az új, szenzációsi lehetőséget per-se azonnal felismerte a város és elismerése méltó gyorsasággal végére is járt. Feltárták a hosszú, föld alatti folyosók intimitásait: temetetlen holtakat, eltévedt ágyúgolyókat, rejtegetett fegyvereket, titkolt kincseket — a föld alá bújt gonosz cselekedeteket és az ugyanide kényszerített, tisztaságban fogant, ártatlanul elbukott, kétségbeesett próbálkozásokat. Ez mind-mind a VÁR hírnevének növekedését, fon-tosságát, kiemelkedő voltát, értékének öregbítését vonta maga után. Csupán az olyannyira óhajtott célt nem érte el —, hogy a BANYÁT új élethez, jól megváltozott dicsőséghez juttassa. A katakomba ugyan-is a BANYA titkos tárnait kötötte össze a VÁRral, és ügyesen el-rejtett kincseket őrzött öleiben, melyről csak a VÁRnak volt tudomása a kívülrőlők közül. Híven őrizte is titkát idáig, de most úgy érezte, hogy a kincsekre való tekintettel a város mégiscsak ad va-lami kis elismerést a BANYÁnak, és nem kell a kizsárolt éző szenvedésével tengődni az elkövetkezendő századokban. De a fel-tárók ostoba elfogultságukban, amint a tárnákhoz értek, ÉLETVE-SZÉLYT kiáltottak, és befalazták a kincsekhez vezető utat, még mi-előtt végére jártak volna a titkoknak.

A VÁR szomorúan látta hogy a város egyre büszkébb lesz rá és egyre gonoszabb az elsorvadt BANYÁhoz, holott annak ezer-szer, százezerszer többet köszönhetett, mint amennyit a VÁRnak a múlt dicsőségeken kívül valaha is. És a VÁR, aki már jó ideje ab-ban a hitben élt, hogy hosszú, gazdag élete folyamán mindent tud az emberi természetről, most ismét segítségül hívta barátait, az erdőt, a hegygerincet, a patakokat, a tisztásokat az újabb rejtély megfejté-séhez: Miért tér az ember örökösön vissza halhatatlanságot ostromló szellemi és véres verejtékkel megszenvedett testi munkája által kö-zösen alkotott gyümölcsei közül azokhoz, amelyek életének véres, igazságtalan, békétlen, tengernyi szenvedést hozó, ám olykor a fény, a dicsőség múltó felmagasztosulását ajándékozó napjait idézik? És miért felejtí el sértett gyorsasággal alkotóképességének mindazon gyermekeit, melyek jelképei a biztonságos, békés, gyarapító életének a lét széttéphetetlen fonalát láncszemekkel összefűző munka szürke-ségét láttató valóságnak?

Dósa István

Álruhások

Orbán csipás szemekkel nyiklik-nyaklik az ágy szelén. Szeretni bolondulásig, tirarírára, mondja bátortalanul a füledt, alvásszagú hajnalnak. Miután semmi vigasztalót nem tapasztal, nagyot ásít. Ez a virradat is olyan, mint az eddigiek, s várhatóan az elkövetkezendők lesznek. Orbán visszadól a párnáira. A sarokból rácsálás hallatszik. Odavágja papucsát, az egér rémülten iszkol. Neked már semmi se elég, teljesen elkényeztetettek, nyavalya a telhetetlen bendődbe, lamentál Orbán. Az Egér is hasonló véleményen lehet. Büntudatosar lapít a lyukban, kincsei között — összetépett újságszeletek, hurkapálcika-darab és egy ostyalap. Orbán olyan lusta, hogy tátott szájjal fekszik, de aztán eszébe jut, hogy az Öreglány szokott így aludni a konyhában. És gyorsan felrántja az állát. Az ablak alatt tehervonat zörög. Orbán feltápáskodik, reménykedve bámul bele a vagonokba: mit visznek? Ahogy máskor, most is csak követ. Szürke, nagyjából egyforma darabokat. Mire kelhet ez, töpreng Orbán. A holtvágány mellett a váltókon búbospacsirták fészkelnek, fűgén tipegnek a sárga, aszott fűcsomók között. Nyár van, szól ki Orbán egy kormos gerlének. Élvezed, mi? Hát még én! Csak vihar ne lenne soha!

Szénfüstöt hoz a meleg szél, a nap ráérvősen pöfög föl a keleti égre. A bal oldali ablakból valaki vállán kidug egy fehér miniszoknyát, és hosszas kaparászás után ráakasztja a párkányra.

— Csókolom, le fog csúszni — jósol Orbán.

— Rá van az rakva jól, ne izguljon — mondja elutasítóan egy asszony.

Orbán visszahúzódik. A miniszoknyát azelőtt a Lány akasztotta ki. Macskaképu, hosszú hajú kis nő, lenge lipityőkében. Ezen a héten a Lány helyére egy váratlan satrafa lépett rémes, rózsaszín pamutrékliben és vastag bugvogóban. A Lány derűsen és öntudatosan ajánlkozta meg hajnalonként derengő ifjúságának látványával, a satrafa kétségbeesítő és megalázó közömbösséggel mutatja magát. Mintha egyedül lenne az egész világon, Orbán csak légy piszok az esőverte ablakon — nincs és nem is volt. Orbán az utóbbi napokban egyre reménytelenebbül szólt át:

— Csókolom, le fog csúszni.

Nem csilingelt a lány válasza.

— Rá van az rakva jól, ne izguljon — recsegte a satrafa.

Ez most már mindig így lesz?

Hányzik a Lány, és ami még rosszabb, biztonságérzete is veszélybe került. Orbán ragaszkodik mindenhez, amit megszokott, a lassan, de biztosan piszkolódo ágyhoz, a lazán gomolygó poros cicaszőnyeghez, az Egér neszeihez és ahhoz a meghitt rendtelenséghez, amely egy kivüli szemében áttekinthetetlen káosz, de az ő számára a tárgyak — a titokzatos erővonalak mentén kialakult — ésszerű sora.

Ki lehet ez a hárpia? A Lánnal szinte egyszerre nyitották ki az ablakot télen is. Jó a levegő, mondták. Orbán derékig lógott ki az ablakon. húzódtott a nyaka, fázott, bűdös jött a vasútról, a Lány lipityőkéjét cibálta a szél, hópelyhek pötytyözték a sötét haját. Ez volt minden. Tavasszal, a miniszoknya-korszakban már okosabban lehetett beszélgetni:

— Csókolom, le fog csúszni — kezdte Orbán.

— Dehogyan fog — nevetett a Lány.

— Dehogyanisnem — erőszakoskodott Orbán.

— Ugyan, ugyan — köszönt el a Lány —, viszlát!

— Csókolom — mondta Orbán.

Tulajdonképpen mikor viselte azt a szoknyát, ha mindig reggel akasztotta ki száradni, és estig ott hagyta, tűnődik, kissé késve Or-

bán, aztán a dobkályhához húzva a hokedlit, reggelizni kezd. Az asztalon nincs hely. tele ragacos lábasokkal, üres kakaósdobozokkal. Orbán néha itthon is kotyvaszt krémeket, mert cukrász, pontosabban az szeretne lenni, de a főnöke nem engedi. Orbán egyszer csupa keserű mandulából készítette a marcipánt, és Fekete úr akkor majdnem kirúgta.

— Kétbálkezes marha! — ordította Fekete úr. — Magára egyszerűen nem lehet felelősségteljes munkát bízni!

— Kérem szépen, én nem tehetek róla, hogy az összes mandula keserű volt — védekezett Orbán.

— Miért nem kóstolta meg! — ordította Fekete úr!

— Mert, amikor a krémesbe ettem bele, akkor is majdnem ki tetszett rúgni.

— Nem zabálásról, hanem kóstolásról beszélek! — ordított tovább Fekete úr.

Orbánnak azóta csak mosogatni szabad, és büntetésül a takarítás is az ő feladata lett. Nyerek a lottón, és Fekete úr egészen másképp bánik majd velem, vigasztalta magát Orbán. Elhatározta, hogy ha beüt a négyes, vattacukorgépet vásárol. Törte a fejét újításon. A fehér és rózsaszín unalmas, talán sikerül nemzetiszínű vattacukrot előállítani. Addig is, ha elfogta az alkotás vágya, kakaókrémet töltött a Fekete úrtól csent tölcserékbe, és kivitte a Vidám Parkba. A bruttó jövedelem nem érte meg se a fáradságot, se az izgalmakat, saját szórakozására csinálta. Ilyenkor az Egér is úgy élt, mint Marci Hevesen, megkapta a repedt, törött tölcseréket.

Most meg itt reggelizik a hideg kályhánál. Ilyet is csak legényember tehet. Egyelőre ellenáll a — gondolati — csábításnak, nőszülni ráér ötvenen túl is. (Egyéb kísértésnek nincs kitéve, senki se vágyik arra, hogy Orbánná legyen.) Addig hadd élje világát. Orbán itt éli világát a vasúti sínek mellett. Van egy Egere és egy főberlője, az Öreglány, aki a konyhában lakik. Orbán nyammog a kenyéren, és számokon töri a fejét. Az Egér izgatottan ül a lyukja előtt, mozog az orra. Orbán eléje hajít egy darab kolbászt. Az Egér máskor elbújt a konccal. Most marad, és a helyszínen rágja bele magát a héjba. Orbán örül, hogy barátságosan viselkedik. Számolja az Egér bajszát, megteszi a lottón. Legalább ennyi hasznom legyen belőled, te bűdös kis dög, dűnyögi, és megint eszébe jut a miniszoknya. Hol a Lány? A kályha tetejéről lesöpri a morzsákat. Ha az Egér arra jár, egye meg. Aztán kibontja a csomagot. Előző este találta a villamoson. A végállomáson mindenki leszállt rajta kívül, és ő észrevette, hogy a szemben levő ülés alatt valaki egy átlátszatlan nylonzsákot felejtett. Amikor hozzáfért a lábával, a csomag behorpadt. Igyekezett közömbösen csapni a hóna alá, még fűtörészett is — ugyanazt, amit reggel —, és megérezte a tapintásán, hogy ruhaféleség. Csalódott volt. Értékesebb, súlyos valamire vágyott, de még reménykedett, hogy esetleg a finom gyapjuszövet, vagy puha takaró. Anyira sietett a tasakkal, hogy a kocsmába se ment be. Ezt aztán később megbánta, a valóságtól pedig egész estéje megkeseredett: kéményseprő kormos vacakjait hozta haza. Últ az ágyon. Mihez kezdjen a ruhával? Persze az érdekesebb, hogy a kéményseprő mit kezd a ruha — nélkül? Hahahaha, nevetett öblösen. Meg is lepődött. Nem sejtette, hogy ő ilyen szép mélyen tud hahotázni, de csak az Egér ébredt fel. Az Öreglány meg se moccant a konyhában. Orbán nehezen aludt el, mert képtelen volt zöldágra vergődni az egész kéményseprőüggyel.

Eladni persze nem lehet, MÉH-be vinni feltűnő, itt meg csak útban van. Talán a sors keze? Ha az embernek negyven évig nincs különösebb szerencséje, és ezek után életében először talál valamit, annak jelentőségtejjesebbnek kell lennie, semmint első pillantásra látszik. Orbán igyekszik valamihez kapcsolni a történeteket, hogy magyarázatra leljen. Eddig még mindig mindennek volt oka. Az anyja meghalt, mert akkor ment át az utcán, amikor egy gazdátlan srappal kereste az utát. Orbán, aki mellette jügetett, nem halt meg, mert kicsi volt, és csak az anyja derekáig ért. (A szilánk a feje felett, oldalról csapott az anyja nyakába, és feltépte az ütőerét.) A nagynyja meghalt, mert öreg volt, Orbán intézetbe került, mert nem maradt senkije. Cukrásztanuló lett, mert annyi erőt még kinéztek belőle, hogy a habot fel tudja verni, de a vizsgái sose sikerültek, mert nem tanult. Valahogy nem volt kedve hozzá. Fekete úr felvette inasnak, mert a segédje éppen akkor hunyt el májzsugorban, mikor Orbán munkát keresett. Közben ágyrajáró volt éveken át, mert kedvelte a társaságot, aztán komoly albréletet keresett, mert úgy érezte, lassan egzisztenciát kell teremtenie magának. Már az első próbálkozás sikerült. Orbán az alvajárók biztonságával felment egy házba, amely a munkahelyéhez közel eső utcák egyikében volt, és a harmadik emeleten benyitott balról a harmadik ajtón. Az Öreglány ott ült a konyhában a tűzhely mellett. Egyáltalán nem csodálkozott, hogy jön egy vadidegen férfi, és szobát keres. Orbán is természetesen vette, hogy azonnal költözhet, mert ez a ház az utcában balról a harmadik volt.

Ilyen miértek és azértitek között el lehetne helyezni a kéményseprőruhát is.

A kormos anyagba gondosan be volt csomagolva a lánc — golyó nélkül. Orbán sajnálta, hogy az úton nem hallhatta a csörgést. Legalább találgatta volna, mi zörög a gyapjuszövet között? Menynyivel izgalmasabb titokzatosan csörrenő csomagot találni, mint néma rongyokat! Orbán tegnap este megnyugtatta magát. Ahogyan eddig az életével, a kéményseprőruhájával is lesz majd valami. Elvégre az a legfontosabb, hogy fedél van a feje felett. Albrélő, állandó bejelentéssel. Innen az isten se tud kitűrni, mondta az Egérnek elégedetten. Nyúlálmú éjszakák előtt jó ilyen gondolattal elaludni. Így is abban a biztos tudatban számolja bele magát az álomba

— száznegyvenharmadik birka ugrik át a kerítésen... —, hogy nem-sokára felébred. Aztán mikor csikorogva fékez egy szerelvény, és a vagonok egymáshoz ütdöve megállnak, hiába riad fel azonnal, nincs ereje megnézni, mennyi idő telt már el. Ilyenkor öt perc órának, fél éjszaka egy percnak tűnhet.

Vigaszul azelőtt ott volt a Lány. A szomszéd szobában, mégis másik épületben pihent. A két ház összekapaszkodva áll, mintha az északi szél ellen támogatnák egymást. Az ablakok alatt szerelvénnyek vándorolnak, a vonatfűtő felzaklatja Orbánt. Olyan félelmetes az elhaló, éles hang, mint kutyavonítás egy lakatlan faluban, vagy magányos szaxofon kísérteties bűgása. Orbán reszketve fúrja be fejét a párnák közé. Mintha minden vonat tőle vinne el valamit. De felvirradtak a hajnalok, és a Lány kitűzte fehér szoknyáját.

— Hol a Lány? — szól Orbán az Egérhez, aki megijed a váratlan kérdéstől, és a kolbászhéjjal betakarodik a lyukba. — Hülye! — mondja Orbán. Visszaszámolja a kéményseprőruhát. Három nappal a Lány eltűnése után találta, tehát vele van összefüggésben. Hirtelen minden egyszerű lett. Elindul. — Szervusz — búcsúzik Egértől, és kilép a konyhába. Kettőre zárja a szobaajtót, a kulcsot a zsebbe süllyeszti.

— Mikor takaríthatok magánál? — kérdezi az Öreglány felrezenve.

— Majd.

— Borzalmas, hogy amióta itt lakik, még soha...

— Mondom, majd — vág közbe Orbán. — Nem tudja, hova lett a szomszédból az a kis macskaképű nő?

Az Öreglány meglepődik. Eddig még nem beszéltek egymással másról, csak a takarításról. Igaz, ezt hűségesen elmondták naponta kétszer: amikor Orbán elment dolgozni, és visszajött munka után. A lakbért is szó nélkül tette le a konyhaasztalra Orbán, és dugta el gondos számolás után az Öreglány, a lisztesdobozba.

— Nem tudom. Talán férjhez ment? — kérdez vissza.

Orbán nézi a hímtett háziáldást:

— Az lehetetlen! — mondja.

— Orbán úr, mikor takaríthatok magánál? — kezdi újra a lemezt az Öreglány, mintha a macskaképűs kitérőt csupán egy rossz tú okozta volna.

— Majd — hátrál ki Orbán a nyárba a sötét konyhából.

Azon gondolkodik, hol alhat az Öreglány. Napközben a tűzhely mellett ülve. És éjszaka? A konyhában nincs fekvőhely. Még kinyitható tábori ágy sem. Hát akkor? Éjjel is a tűzhely mellett kuporog? Orbán felnéz a sarokból, kókadtan lóg a fehér szoknya. A közért előtt félmeztelen, bronzbarna férfiak hevernek a földön, és félkőnyékre támaszkodva nyájasan beszélgetnek, mintha ókori lakomán lennének. Orbán enyhe megvetéssel evickél a lábaik között. Bocsánat, pardon, szabad, motyogja. A környék elitje este kocsmázik, akárcsak ő. Ezek a lump elemek alkalmi és építők munkások, és ahogy pénzhez jutnak, szaladnak vele a közértek, pálinkára költenek. Orbán megborzong az undortól. Ki nem állhatja a pálinkát. Szorítja magához a zsákban a fekete ruhát és a láncot, amin nincs golyó. Legalább nem kell cipelnem, gondolja. És ez nem is olyan fontos, mint a kéményajtó nyitója. A nagyanya a korcsolyakulcsot használta kormozáskor. Olcsó, mindössze négy forint az ára.

Orbán egyedül ödönk a játékboltban öt eladó között.

— Tessék — fordulnak felé egyszerre.

— Van korcsolyakulcs?

— Van — válaszolják kórusban.

Az egyik megírja a blokkot, a másik kimegy érte a raktárba, a harmadik becsomagolja, a negyedik elteszi a négy forintot, az ötödik átadja Orbánnak, akiben egyre határozottabban rajzolódik ki az elképzelés körvonala. Itt született, ebben a városban élt eddig, és még soha nem volt a kilátóban, a várban, vagy akár a bástyán. Mektett volna, de minek. Most hegyre vágyik, fák közé, ahol dél tájban nem áll meg a levegő a hőségtől, és a férfiak hátára nem tapad rá az ing. Megpörkölt porszemek se karcolják az ember torkát, és fényőillat öblíti ki a fáradt tüdőket. Nem fontos, milyen irányban ered útnak. Biztos benne, hogy ma rátalál a Lányra, miképpen azt is tudja, hogy egyszer a nemzetiszínű vattacukrot is előállítja.

Orbán buszra száll. Tikasztó a hőség. Elképzelhető, hogy az örültek házában ilyenkor lázadnak fel az ápolók, és kitépik az ápoltak haját. Vagy fordítva. Mindegy. A hegyen kellemes légáramlat kószál a fák között. Orbán a nagyanyjára gondol. Borogatást rakott a homlokára, amikor ő lázasan feküdt valahol egy ágyban. Azt fül-lentette, hogy lenyelte a kinint, de a nagyanya megtalálta a lyukas párnacihában, és olyasmit mondott, hogy aki hazudik, az lop, aki lop, az öl. Orbán megijedt, és zokogni kezdett. A nagyanya is vele sírt, de ez nem biztos. Lehet, hogy rosszul emlékszik. Átöltözik a bokrok között, ruháját elrejtí egy fa mellé az avarban. Amikor újra az úton jár, bárki igazi kéményseprőnek vélhetné. Csörgeti a golyótlan láncot, nem ideges, inkább kíváncsi, de a bal szeme alatt mégis úgy vibrál a bőr, mint a frissen sózott nyers halszelet a tányéron. Kívülről látja önmagát: sötét, idegen alak, aki közömbösen megy, hogy elvégezze feladatát. Lehetne családi lap gyermekrovatában rejtvény is: „Aki jó megfigyelő, 30 másodpercen belül kitalálja, mi hiányzik a képen. Hatvan másodpercen belül közepes, azon túl rossz megfigyelő”. Orbán leltározza felszerelését. Először is nincs golyó. Mije szokott lenni még a kéményseprőnek? Kefe! Igen, nyeles kefe az övébe tűzve, és hosszú dróton még egy. Ahhoz hasonló, persze nagyban, amivel az üveget is tisztogatják. Emiatt csúfolták gyerekkorában a kéményseprőt kéménycucinak. Kellene még a kéményvető, háromféle folyadékából kevert eleggyel. Az egyik valószínűleg petróleum. Vagy benzin?

Megy a villák között, számol. Balról a harmadik, nagy fehér kertben áll. Nyugalom és csönd van a környéken. Becsönget. Énekel a giling-galang, kihallatszik az utcára. Orbán úgy dönt, hogy semmit nem mond. Beszéljen önmagáért a jelmez. Nézi a szép pázsitot és a virágokat. Hol a Lány?

Valaki feltűnik a kert végében. Orbán meglepődik: a kapuval szemben a bejárat, onnan várta, hogy jöjjenek. A valaki lehajol, a lombok alatt szemügyre veszi. A fák felig eltakarják. Orbán nem moccan. A valaki tétován közeledik.

— Tessék! — kiált mérgesen.

Orbán, elhatározásával ellentétben, kénytelen megnyilatkozni.

— Kéményseprés! — kiabál vissza, és megcsördíti a láncot. A valaki hirtelen felbukkan a kertkapuban.

— Ilyen korán jönnek? — kérdezi szemrehányóan. — Nyár végén szokták, nem ilyenkor...

— Nem — mondja Orbán és makacsul vár tovább. Micsoda debella! Nézi a nőt, aki hosszú pongyolában, csipőre tett kézzel áll. Micsoda izmos debella!

— Hozom a kulcsot — adja meg magát a nő. — Tulajdonképpen jókor jött, nagytakarítók.

Visszamegy az úton. Orbán bizonytalan. Ha a ház ajtaja itt van szemben, mit akar ez hátul a kertben. A nő siet a kapuhoz.

— Essünk túl rajta — mondja sürgetően.

Orbán ballag utána, nézeget. Cseresznyefa. A tetején gyönyörű fekete szemek. Csak alul szedték le. A debella nyilván nem mer magasra mászni, fél, hogy letörnek alatta az ágak. Biztos nincs gyerek a házban. Állítólag ez a megfeketedett cseresznye a legédesebb. Milyen öreg fa, csupa mézga! Az út végén nyitott fáskamra. Orbán leteszi a láncot, bekukkant. Létra, kapa, ásó, sarló, fejszék, fűnyíró olló, alagyújtóshalom. A nő dühösen áll mögötte.

— Keres valamit? — kérdezi élesen, és felgyúri a pongyola ujját. Orbán megfordul, bámulja. A himlőoltás olyan az öregedő karon, mint a hervadt karfiol.

— Hol a kályha?

A nő a kezébe nyom egy fehér vödört.

— A koromnak — mondja. — Jöjjön, mutatom az utat.

Átmennek a konyhán, a szobában esatater, halkan szól a rádió. A cserépkályha a sarokban áll, két oldalán ajtó. Orbán odasétál. A nő nagyon ideges, megbotlik a parkettkefélében, belerúg.

— Valami baj van a kéménnyel. Egész télen füstölt, csak hátulról tudtam meggyújtani.

— Megnézzük — vigasztalja Orbán. Testével eltakarja a kéményajtót, ne lássa a nő, hogy korcsolyakulccsal nyitja. Kidől a korom.

— Juj, máskor óvatosabbak! Maga még nem is volt itt.

— Nem — helyeslő Orbán. Egyik kezével a kályhához támaszkodik, másikkal a kéménylyukban kotorászik.

— Párosával szoktak jönni.

— Igen — bólint Orbán. — Párosával, de most nem.

Jár a szeme, nézi a képeket, könyveket, ezüstöt, hosszabb ideig bámul egy nagy, szürke számovárt. Gondolkodik, hova nyílnak az ajtók. Talán a folyosóra? Vagy egy másik szobára? A nő összeráncolt homlokkal lesi. Orbán rápillant, találkozik a tekintetük. Orbán, menekülve a leplezetlen mustra elől, kényszeredetten a fal felé fordul. A rádióban vidám lányhang ezt mondja: „A bécsi Dolóresz Cirkuszából megszökött egy fehérbohóc”. A debella felnevet, és elzárja. Orbán bárgyú mosollyal igyekszik lépést tartani a nő váratlan jókedvével, és kicsavarodva kotor tovább. A kályhától nehezen fér hozzá a lyukhoz. A nő felemel a rendetlen asztalról egy noteszt és egy ceruzát. Ír: szöke... (áthúzza) világosbarna haj, ritkás szemhéj, lapos orr, áll...

— Van még egy kályha — szólal meg hangosan.

— Hol? — néz vissza Orbán.

— Bent — int a nő a jobb oldali ajtó felé, és ír tovább: kerek áll, fodros száj, vékony nyak, rövid választék, kb. 2 cm-es egyenesre nyírt haj, kócos, mintha kézzel simították volna le. És bő ruha. Löttyög rajta.

— Kellene egy lapát. — Nincs — mondja a nő határozottan.

Orbán látta a szeneslapátot balra a konyhaajtó mellett. Ezek szerint a debella megérezte, hogy valami nincs rendben, és ezért nem akarja egyedül hagyni?

— Annyi baj legyen — kotor tovább. — Majd a kezemmel...

A nő újságot repeget, letakarja a vödört, amelyből gomolyog a korom.

— Még szerencse, hogy most van nagytakarítás — mondja újrara. — Máskor jobban vigyázzanak.

Hogyan fogadta volna, a Lány? Ülne a mély bőrfotelben, és azt mondaná, nem baj, kedves Orbán, majd fölmosom. Megkínálhatom málnaszörppel? Ugye milyen szép a szamovárom, kedves Orbán?

— Kész — zárja be Orbán a kéményajtót. Kiviszi a vödört és visszajön.

— Mondtam, hogy van még egy kályha!

— Ja, tényleg! — csillan fel Orbán szeme, de áll tovább.

A nő ingerülten kiszalad a vödörért. A fejét közben meglepő rugalmassággal majdnem teljesen hátrafordítva tartja.

— Jöjjön! — hívja magával a másik szobába. Orbán engedelmesen követi, mint a megbűvölt kigyó. — Ez a kályha jó. Nem volt vele semmi bajom.

A kéménylyuk alacsonyan van. Orbán letérdel. A nő engedi, hogy megint a kezével szedje ki a kormot. A belső szoba nem olyan szép, mint a kinti, Orbán se nézelődik, mereven bámul a lyukba. Közömbösen kivesz egy halott katicabogarat. A nő indul kifelé, és elbotlik Orbán lábában.

— Jaj, ne haragudjon! Fájt? Nem akartam — esdekel túlzottan. — semmi, semmi — mondja Orbán csodálkozva.

— Hol lehet felmenni a padlásra?

— Minek az magának?

— Kigolyózni.

— Azt előtte szokás, nem tudta? — szurkál a nő.

— Nem kell mindig. De itt sok a korom.

— És valami készüléssel égetik ki tisztítás után, hogy legyen huzat.

— Jó papír is — mondja szelíden Orbán. Gyufát kér, és meggyújt egy újságot. — Akkor ne is menjek fel a padlásra?

— Tőlem mehet — von vállat a nő.

Dühösen cigarettázik a kert közepén, Orbán a padláson mászkál. Nincs semmi, csak vastag porréteg, pókhálók, egy rossz nyolcas létra és baltafej, nyél nélkül. Ezt zsebre teszi. Nehéz, lehúzza a vékony bélést, lépés közben csapkodja a combját. Töri a fejét, hova vezethet a külső szobából a bal oldali ajtó. Hozzávetőlegesen két méter szintkülönbség van közle és a ház bejáratának vélt ajtó között. Ahhoz rövid, hogy lépcsőház legyen. Legfeljebb öt, egyenként negyven centi magas lépcső férne el benne, ilyen meg nincs. Viszont az is lehetetlen, hogy ebbe a szép lakásba a konyhán át kelljen bemenni. Ez csupán arrafelé szokás, ahol ő lakik. Csalódott, hogy a padlásról nem tud semmit megállapítani. Ott van talán a pince? Nem. Szobaajtó nem nyílik pincére. És ha mégis? Ki tudja, mi ennek a debellának a foglalkozása. Hátha gombatenyésztő.

Orbán lejön a padlásról, szó nélkül átsétál a konyhán, be a külső szobába. Egyenesen a bal oldali ajtó felé tart. A nő eldobja a cigarettát, lohol utána, és Orbán elé ugrik.

— Mi van?

— Azért füstölt a kályha, mert belelóg egy féltégla.

— Vegye ki!

Találkozik a tekintetük, ezúttal a nő fordul el.

— Csókolom, az nem olyan egyszerű — mosolyodik el Orbán, bár maga sem tudja, mit akar a féltéglával. Kizárt dolog, hogy ez a debella beleegyezzék a bontásba.

— Ide figyeljen, a másik kéményben egyszer egész téglá volt, mégis kivették. — Hm.

— Mi az, hogy hm! Leesett, benyúltak, kivették. Egyszerű!

— Az atomkorszakban ne javasoljon kórkorszakbeli megoldásokat. Öt éve élek együtt az állítólagos féltéglával. Vegye tudomásul, ragaszkodom hozzá. Inkább mindig hátulról gyújtok be. Szerintem csak szélkakas kell.

— Atomkorszak ide vagy oda, a kéményseprés technikája nem nagyon fejlődött. Nekem persze mindegy.

— Akkor végeztünk. Hol a papír? Aláírom.

— Már nem szokás... csak bontáshoz kellene... — mondja vontatottan Orbán, és megegyeszer körülnez. Látja a zsúfolt könyvespolcokat, a mély fotelt, ahol a Lány mosolygott volna, he lennének még csodák, és búcsúpillantást vet az ajtóra. Aztán a zsebébe nyúl. A nő is. Mindketten a bal oldali ajtót nézik.

— Keres valakit? — kérdezi a nő tétován.

Orbán fülel. Mintha olyasmit hallott volna nyöszörögni, hogy Aranka. A debella idegesen köszörüli a torkát, és ráförmed Orbánra.

— Mit bámul!

— Azt tetszett mondani, hogy Aranka?

— Álmodik? Nem mondtam semmit. Legfeljebb pipitér.

— De az nem is hasonlít az Arankára.

— Mindkettő gyom. A kertben sok a pipitér. Biztos aranka is.

— Az Aranka név.

— Én Biborka vagyok.

— Micsoda? — nyög Orbán.

— Április 21. Megtalálhatja a naptárban. Van magának anyósa?

— Nincs. De volt egy nagymamám.

(Valaki megint azt mondta, hogy Aranka?)

— Fáj a fejem — sóhajt Orbán.

— Nem csodálom. Az a sok korom! — nevet gúnyosan a nő. Pongyolájából kivesz egy húszast, és Orbán kezébe nyomja, aki meglepődik, de elteszi a baltafej mellé.

— Csókolom — nyögi, és kihátrál a konyhába. A nő szorosán utána, mintha groteszk tangót járnának. A cseresznyefa alatt Orbán végre önállósítja magát. — Ezek a fekete szemek a legédesebbek — dadogja, hogy vége legyen az irgalmatlan csendnek, a nesztelen tangónak.

— Akar belőle? — nyújtózkodik a nő, és lehúzza egy ágat. Három szem cseresznye himbálódik Orbán orra előtt.

— Nem, igazán nem azért...

— Nyugodtan! — legyint a nő. — Na, mi lesz!

Orbán leszakítja a legfeketebbet. Bekapja. A nő kajánul figyel. Orbán megrázkódik.

— Azt hittem, édesebb.

— Mint látom, maga finnyás egy kicsit. Egyébként ha túlrett, akkor már fanyar. Nemcsak a cseresznye. De a rigóknak így is jó.

— Nekem is.

— Persze. Maga is fekete annyira, mint ők.

— Orvosnőnek tetszik lenni? — húzza az időt Orbán.

Szép a kert és szép volt a lakás. Jó itt. Milyen kár, hogy nem lehetett falat bontani! Ott lóg a kéményben a féltégla. A debella nem nagyon hisz benne. Hol a Lány, és ki lehet a bal oldali ajtó mögött?

— Miért?

— Mit miért? — eszmél Orbán. Közben elfelejtette, mit kért, de a kapura erősített vöröskeresztes elsősegélyládáról újra eszébe jut. — Mert hogy ez itt van. — mutat rá.

— Ez az új levélszekrényem — nevet a nő. Nagyon rosszul áll neki a nevetés. Az ilyen típusú embereknél az ingerült arckifejezés sokkal természetesebb. Az oroszlan is megnyerőbb, ha ordítózik. A mosolygó oroszlan olyan hátborzongató, mint például a Fekete úr lehet kedélyeskedve.

A nő unja Orbán igényét társadalmi életre és csevegésre. Kiteszi a szűrét az utcára, kettőre zárja mögötte a kaput.

— Csókolom! — ordít utána Orbán, és a kerítéshez nyomja az orrát.

A nő eltűnik az elülső ajtó mögött. Orbán tűnődik — most merre? A Lány képe észrevehetően elhomályosult. Hol a Lány, hol a Lány, hajtogatja, de nem nagyon figyel oda. A szótagok összekadva, szétválva lassan értelmüket veszítik, lányholalányhollalá... A célnál fontosabbá vált a feléje vezető út. Ha rátalál a lányra, megkéri, jöjjön vissza, mert hiányzik a napok liturgiájából; minden változás baljós, tehát korrigálandó. De az út a vártnál érdekesebb.

Lenéz a hegyről. A város nagyobb, mint gondolta. Igyekszik tájékozódni, melyik részben lakik, de a folyó elhúzza a tekintetét. Keresi a húszast. Nem találja. A pénz kicsúszhatott a balta vágta bélésen. Micsoda egy izmos Biborka volt! Mélyet sóhajtott. A meredek kanyarban teherautó rohan lefelé hangos buffogással. Nem lehet más megoldás. Ha a külső szoba bal oldali ajtaja mögött lépcsőház van, akkor annak is ilyen szögben kell kanyarodnia, mint az útnak. A szoba elég furcsa alakú. Amennyiben az ajtó után jobbra tart a feltételezett lépcsőház és hozzávetőlegesen negyvenöt fokos szögben tér vissza az alsó bejáratához, úgy elég a tizenöt centi magas lépcső is.

— A marha mindenit! — káromkodik valaki, talán Fekete úr, és Orbán ott fekszik a kerekek alatt.

Jön a lány sírva, karjaiban a szamovár.

— Nem kell sírni... nem kell énmiattam sírni senkinek. Kibírom.

— Orbán azt hiszi, ő suttog, de csak hang nélkül tátogatja a száját.

Lazán leesik az álla, mintha csodálkozna, hogy ez az egyszerű megoldás a kanyarral már előbb nem jutott eszébe.

Megállók, állomások

Fáradtan, bizonytalanul haladt az utcán. Rosszul érezte magát. Régi, több éves öltöny volt rajta, az újabbat most váltotta ki a gyors-tisztítóból, a karjára akasztva vitte. Egy percig azzal ámtotta magát, hogy a viselés öltöny okozza a kellemetlen közérzetet, bár nem így volt, s ezt ő is tudta.

Valaki nekiment az aktatáskájának. A táská nagy ívben kilenggett, meglódította kezében a tarka kenyeres szatyrot. Tartalma, egy kiló fehérkenyér, oldalba vert egy másik járókelőt, az hangosan méltatlankodott. Holtbiztos volt benne, hogy nyomban elbotlik, de csak a kitisztított öltöny csúszott el a karján. Megtorpant, maradék ereje elhagyta. Igazgatta a ruhát — tökéletesen kipucolták, a foltnak nyoma sem volt. Hirtelen úgy érezte, a járda széle emelkedik, magasodik. Szédült. Lehúnyta a szemét, és várta, erősen kívánta, hogy beleszedüljön, beleessen, belezuhanjon — ordítva, vagy hangtalanul — egy zúgó, hatalmas tisztítógépbe, mely korszerű vegyszerekkel kimosná, eltünteté belőle Paulát. De nem történt más, mint hogy lelépett a járdáról, s kis idő múlva föllépett egy másikra.

Megborzongott. Még csak augusztus vége volt, de az időjárás már erősen őszire fordult. Érezte, hogyan indulnak el a hátán, s csordulnak alá a hideg veríték patakocskái. Foga meggoccant, s elsüllyedt az utca.

Itt valahol. Nem... annál a kirakatnál lassított, a cipőket nézte, Paula a másik oldalról jött át, magas nyakú pulóver volt rajta, a kezében táská. Úgy tett, mintha Stetne, pedig a következő kirakatnál már ő is megállt. Hátranézett. Tekintete erős volt, de nem ígért semmit. Haja kekesfekete, rövidre nyírva, fiúsan tapadt a homlokába. Utánaeredt, de megállította egy volt ügyfele, s mire sikerült leráznia, a kék pulóvernek nyoma veszett. Öregszem, gondolta bosszúsán (harmincegy éves volt), és hazament.

Azután néhány napig nem történt semmi. A vállalat, amelynél bérelszámoló volt, azon a héten fizetett: nemigen ért rá mással foglalkozni, mint a számológéppel. Naponta túlórázott, rendszertelenül járt haza. De azért háromkor mindig lecsúsztak ujjai az olasz gép bilentyűiről: talán épp most sétál végig a Fő utcán...

Amikor mindennel készen lett, szeme a naptárra tévedt. Meglepetve nyugtázta, hogy ismét csütörtök van: pont egy hét telt el... Elhatározta, aznap időben megy haza. Az óramutató a hármashoz közelített. Néhány mozdulattal az íróasztal fiókjába seperte szétrakott iratait, kapta a táskáját, s lerohant... Lába alatt kettesével fogtak a lépcsők. Az utcán lassított, szándékosan visszafogta magát, úgy lépkedett, mint akinek semmi dolga. A hőség, mely máskor bágyasztotta, most felforralta nedveit. Szájában megsűrűsödött a nyál, alig győzte nyelni megvadult nyálmirigyei szintelen termékét. Naivul azt képzelte, a lány ott lesz ugyanazon a helyen, ahol a múltkor megpillantották egymást.

Negyven méterrel odébb látta meg. Tulajdonképpen már rég látta kellett volna. Szürke szoknyát, és keresztbe csikos kék-fehér trikót viselt, kevésbé volt elegáns, mint első találkozásukkor. Furcsán jellegzetesen járt, két lábát szorosan összedörzsölte, de nem úgy, mint a csipőficamosak. Háta enyhén meghajlott, melle bujkált, kimondottan sovány teste szerényen és lustán hullámozott. Úgy megy, mint egy tevé, állapította meg, mint egy tevé a sivatagban, próbált belőle kiábrándulni, de nem sikerült, ellenkezőleg, lángrollobbant körülötte a levegő.

A lány rónézett, visszafordult, újból hátrapillantott, s elindult. Ő meg követte. A mozinál érte utól, megállt szorosan mellette, megakarta szólítani. Nem ment, nem jött ki hang a torkán. A lány ellépett mellőle a másik ablakhoz, s nézte tovább az esti műsor képeit. Odament hozzá, végre elszínta magát, megnézzük, kérdezte, s mosolyogni próbált. Már láttam, mondta a lány, és rápillantott, mire ő elnémult. Testközelben volt, öle megolvadt, zsebében kotorászott, ügyetlen kísérleteket tett a rágyújtásra, eltördelte maradék gyufáját. A lány érdeklődve figyelte, kezításkájába nyúlt, gyufát vett elő, s a tüzet a szája sarkában ide-oda ugráló cigaretta alá tartotta. Mélyet szippantott, s megállapító hangszíval azt mondta, már ismerjük egymást. A lány nem segített, hallgatott. Abba hagyta a képek nézegetését és elindult. Egymás mellett mentek, magatartását hirtelen elutasítónak érezte. Ránézett, s most látta, hogy sokkal, legalább tíz évvel fiatalabb (később megtudta, csak nyolccal.) Elbizonytalanodott. A lány mintha most sietett volna, egy lépéssel mindenütt elől haladt. Talán megsértődött, gondolta, talán a leszólítással elrontottam a dolgot.

— Ne haragudj, egészen biztos voltam benne, hogy valahonnan ismerjük egymást (próbálta meg helyrehozni vélt hibáját), ha nem így volna, elnézést... leléphetek... Valami nekem is rémlik (mondta a lány, tekintete biztató volt, de gúnyos), meddig érsz rá, gyenge háromnegyed óráig, s azután, indul a vonatom, dolgozni megyek, hol laksz, nem mindegy, mikor jársz, legközelebb erre felé, két hét múlva, előbb nem lehet, nem (két hét! két hét az sok! két hétig nem várhat!), hová megyünk, nem tőlem függ (vállrándítás), maga van itt hon, ne magázz, zavar, jó, jó, de egy kis türelmet kérek, meg kell

szoknom, nos nálam nem lehet, tudom, láttam a karikagyűrűjét nősbaj, annak kellene lennie, szóval már csak fél órára van (áradt belőle a gúny).

Határozott. Lejtős utcához értek, két oldalán bérházak elhagyott építkezései sorakoztak. Kőműveseknek, munkásoknak nyoma sem volt már, rég fusztak. Amott üzlethelyiség épült, félig készen állt, megfigyelte a lépcsőket, pince volt alatta. Körülnézett, az ő és kutyája messze járt, egyébként sem jutott eszébe, hogy feléjük nézzen. Elindult a lépcsők felé, nem fordult hátra, jól hallotta maga mögött a lány lépéseit. Lenn a félhomályban eldobta a táskáját, sután megölelte, megcsókolta. A lány ímmel-ámmal viszonzta. Utána találkozott a szemük. Látta, hogy józan. Hogy akarsz, kérdezte, nekem mindegy, válaszolta a lány túl gyorsan, s a szemében csak most villant fel az izgalom halovány szikrája. Azután sügött valamit...

Micsoda technikája van, gondolta, lába megrándult, a lány észrevette, arcán mosoly suhant át, majd szégyen, fejét félrelordította.

— S te (kérdezte), nálam tovább tart, nem megy ilyen könnyen, akkor? akkor most szépen elválnék (mondta a lány, és elhúzódott, hangja határozott volt, és újból gúnyos...) az istenét ennek a vilámlárnak, ma már harmadszor vacakol... csak nem azt akarod mondani, hogy ma már harmadszor szeretkezel? (a gúnyba némi anyáskodás is vegyült, mely azokban a pillanatokban határozottan jól esett), nem, dehogy, mennem kell, még ne gyere utánam, az istenbe, a neved sem tudom, Paula, várj.

Fölemelte a táskáját, kotorászott a félhomályban, ceruzát vett ki belőle, jegyzetfüzetéből kitépett egy oldalt, felírom a telefonszámomat... Siess! Átnyújtotta a cédulát... Az első a vállalati... A második és harmadik közül valamelyik az otthoni. Kívülről nem tudom biztosan. Restelte bevallani, hogy az izgalomtól összekeveredtek agyában a jól ismert számok. De a lány mindent értett, szemében tetőfokra hágtott a gúny. Azután elsurrant mellőle, s előbb ő, azután lépte is elvesztek a félhomályban...

Aznap ötször csegett a készülék, s mindig a felesége vette föl a kagylót. Valaki szórakozik velünk, jegyezte meg végül ingerülten.

Hatodszorra (már éjszaka volt) ő ment a készülékhez. Lélegzést hallott a vonal másik végén, a kagyló táncolt a kezében, közben az órájára esett a pillantása, nem sok hiányzott már az éjfélhez. Az ebédőben szólt a tévé... Bemondta a teljes nevét. Csend... Lélegzés...

— Beszélhetsz nyugodtan, szervusz, én vagyok, tudom, Paula, összezavartad a számokat, egyedül te tehesz róla, az elsón állandóan recsegő hangú öregúr jelentkezett, itt meg a feleséged, nem aludtál, nem, tévézek, éjszakai előadás van, s ő, elálmosodott a film közepe táján, már mindketten alszanak, mindketten, ő és a gyerek, gyerek is van, tízéves házasság vagyunk, mennyi idős, két éves olyan kicsi, ilyen kicsi, leány, fiú, tíz év alatt csak egyre tellett az erőből, szeretted, nagyon, lány volt, nem, az is fiú volt, szeretted, igen, vártad, hogy felhívjalak, igen, s ha eszembe sem jut felhívni, az jó lett volna, s most, hogy felhívjalak, most még jobb, honnan beszélsz, a munkahelyemről, szolgálatban vagyok, hol, nem mindegy, nem egészen, csak annyit tudok rólad, hogy Paulának hívnak, vagy ha így akarsz, hát... mindegy... csak... én még ennyit sem tudtam... mit gondolsz, miért nem telefonáltam a vállalatodhoz, ugyan kit kértem volna, persze, erre valóban nem gondoltam, bemutatkozom, jó, minek, már bemutatkoztál, ha arra célzol, hogy akkor oda vittelek, nem arra, az előbb bemondtad a teljes nevedet, nyomban ráismertem a hangodra, nézd, semmi okosabb nem jutott az eszembe, és veszettül kívántalak, de még jobban bánt, hogy önző voltam, csak magammal tördtem, azon ne rágódj, hiszen mondtam, hogy nálam sokáig tart, nem szeretném, ha olyasmiket gondolnál rólam, semmit sem gondolok, úgy mentem veled az első szóra, mint egy kurva, mindketten szépen bemutatkoztunk egymásnak. Paula, valaki jön, be kell fejeznem, add meg a számodat, nem, ide úgysem telefonálhatsz, akkor hogy érlek el, sehogy, feleség, gyerek, így is túl sok terhet cipelsz, legyek az egészért én a felelős, jó, nézd tovább a filmet, már vége van, akkor próbálj aludni, Paula, bízd rám a folytatást!

Recsegés: Paula letette. Paula! Lehetetlen a neve, a járása tevé járásához hasonlít, sovány, nem is szép, úgy szeretkezik, mint egy kurva, s úgy gúnyolódik, mint egy hercegnő! És mégis!...

Bement az ebédőbe, kikapcsolta a tévékészüléket. Azután levetkőzött, csendben belopakodott a hálószobába. A gyermek moco-rogni kezdett. Betakarta és lefeküdt. Eddigi nőügyei miatt (hosszabb-rövidebb ideig tartottak) mindig volt lelkiismeret-furdalása. Most semmi ilyesfélét nem érzett, de reggelig le sem húnyta a szemét...

Kimutatások fölött görnyedt, amikor megszólalt az asztalán a telefon. Hívnak, vedd át a beszélgetést, szóltak bele a központból. Átvette.

— Szervusz, és vagyok; hol szoktál ebédelni, és hánykor (megmondta), odamegyek (szólt Paula és letette.)

Az étteremben nagy volt a túlekedés, eleinte alig tudtak beszélgetni. Az ismerős pincérnő féltékenyen lecsapta eléjük az ételt. (Egyszer találkára hívta, elfelejtett elmenni. Azóta vigasztalásul néha udvarolt neki, minden cél nélkül bolondította. Jó szeme volt az ilyesmire, a veséjükbe látott.) Lábuk összefonódott az asztal alatt.

— Paula, tessék, bocsáss meg, akkor éjszaka, amikor telefonáltál... utálatosan nyivákkoltam, ugyan, csak képzeled, nem egészen értem magam, én sem, kínos, de megtörtént, nem akartalak elszalasztani, lehet, hogy így jó, lehet, hogy elrontottuk, próbáljuk meg helyrehozni, jó, a jövő hétre szerettem lakást, keresztanyámék üdülni men-

nek, én öntözöm a virágjait (Paula elmagyarázta, hol a lakás), hétfőn, szerdán és pénteken találkozhatunk, s a többi napon, dolgozom, szabadságot nem kaphatnál, már kivettem, találj ki valamit, nem lehet, ne erőlködj...! (a lány keze az asztalon hevert, megfogta, kilengett vele a szék, megmondta Paulának.) Az jó, azt hittem, csak arra kellek, fáradt vagyok, éjszakás voltam, kifacsart citromnak érzem magam, megyek haza aludni, hol laksz, egy közeli faluban, faluban, érted, mindenki megbámulna, oda nem jöhetsz!

Nem is akarok, készült ráválni, azután mert úgy érezte, hogy ez nem volna egészen igaz, nem mondott semmit, és Paula elment...

A keddet és a csütörtököt szerette. A hétfőt, szerdát, pénteket ki nem állhatta, szerencsétlen napoknak tartotta őket. Előérzete most is viszolygott tőlük. A hétfő és szerda később összerosódtak, máig sem tudott köztük különbséget tenni. Ó kassai rizlinget hozott. Paula magyar borral, debrői hárslevelűvel várta a sűrűn lefüggönyözött, félsötét lakásban. Először mindketten vadul füstöltek. Hosszú, piros pulóver volt rajta, félcombjaig érő, levetette róla: nem viselt alatta semmit, mással nem kellett bajlódnia. Paula egy körrel állandóan lemaradozott, dacára annak, hogy karóráját és gyűrűjét is levetette... Hangosan szuszogva pihentek, odakint tetőzött a kánikula, a lakásban roppant hőség volt.

— Mire gondolsz, vajon ha fülbevalót viselnél, azt is levennéd-e, (nevetés), azonkívül, azonkívül, hogy miért vagy mindig a második, erről nem tehetek, ne törődj vele!

Ismerkedtek egymás testével, vonásaival...

— Hiszen neked műfogad van, híd, észrevetted, igen, nem zavar. nem, mi ez a forradás, még gyermekkor, kis pocakod is van, baj, nem éppen, te meg sovány vagy, mint egy gebe (vagy teve?), keveset eszek: anyám haragszik érte, anyád is van, apád is, apám is, de veled mindig veszekszek, tetvéred, az nincs, gyújts rá, nem, már ittam, ha iszom, sohasem dohányzom, megárt, ezt meg kell tanulnod, nem, ne erőszakoskodj, miért csináljak olyasmit, ami nekem nem jó, jó, hát csináld azt, ami neked jó, az neked is jó lesz, legalább is azt szeretném, hogy jó legyen, de miért állva, hiszen ez a legnagyobb hülyeség, amikor ágy is van, ez a hét a miénk, ki kell használni, milyen hét, csak három nap, nem, bízd rám, bízd csak rám, majd én egy hetet csinállok a három napból, legalább annyiszor kell szeretkeznünk, ahány napja van egy normális hétnek.

Paula gyengéd volt, ki se nézte volna belőle, bizonyos pillanatokban mohó és vad, és azzal sem törődött, ha fájdalmat okozott. De gúnyos... gúnyos már nem volt soha többé!

A harmadik napra — pénfekre — mindketten idegesek voltak...

— Nem fürdesz meg, egyedül nincs értelme, megyek én is.

Betelepedtek a kádba. Kényelmes nem volt, csak nagyon jó. Ültek a langyos vízben, és sokáig szótlánul bámulták egymást. s fogták, gyúrták egymás kezét. Paula tekintete egyre sötétebb lett, merev, szinte kancsal, átszellemült, néha ködösülő, távolba néző. Ó vallo-másokat vélt belőle kiolvasni. Paula hirtelen előre dőlt, két kezét a torkára kulcsolta, s azt mondta, szeretnék megfojtani. Nekem most olyan jó, válaszolta, hogy szebb halált nem is kívánhatnék. Paula keze lecsúszott a nyakáról, kicsit megijedt, magához tért, vizsgálódva nézte. Nézésében volt valami megnevezhetetlen. Azt hiszem, belém-szeretett, gondolta, s ettől felforrt a kád tartalma. Keze elindult, gyáva és merész kalandozásokba bocsájtkozott, Paula tekintete üveges volt, kiloccsant a víz. Gyerünk, egy percig sem bírom tovább.

Paula még szívesen maradt volna, de nem ellenkezett. Kimásztak a kádból.

Végigdörzsölte magát, s mikor már félig-meddig száraz volt, a lány kivette kezéből a puha frotét, és elkezdte törölni a hátát. A művelet a feleségét juttatta eszébe, ingerült lett. Sután állt, túrt, s kis-

híján kikapta Paula kezéből a törülközőt. Most úgy illene, hogy viszonozzam a törülközést, gondolta, azután értelmetlen bosszúállásból nem tette meg. Az előbbi hangulat elmúlt. Magára rángatta a nadrágot (ettől még ingerültebb lett), és kicsörtetett a fürdőszobából.

Paula, úgy, ahogy volt, víztől csöpögve követte a szobába. Az ágyban meleg lesz, mondta. A szőnyegre telepedtek. Paula érintésére megborzosgott. Hanyattfeküdt. A lány hozzábújt. Jó volt turkálni rövid fekete hajában. Hollőfekete, mint a mesékben, gondolta, fogtam magamnak egy hollót, s kitaláltam hozzá egy valószínűtlen mesét. A mesének hamarosan vége, a madár elrepül... Nem fejezte be a gondolatot. Nem akarta befejezni! Elkeseredve és kétségbeesetten kezdte érezni, hogy neki így jó, most jó, még jobb, mint a szeretkezések alatt. Talán még boldog is?! Szerette volna tudni, milyen a boldogság, hogy megállapíthassa, vajon boldog-e.

Paula fészkelődni kezdett, hová készülsz, hollómadaram, épp most hagyysz itt, amikor... Amikor idáig jutott, kiszaladt a lélegzete. Paula fölállt, kiment a konyhába, poharakkal, csörömpölt, becsapta a hűtő ajtaját, jéghideg szódával és borral tért vissza. Mi van veled, kérdezte, és gyorsan megitta. Kissé magához tért, s komolyan felelte: tizenöt éves koromtól epilepsiám van.

A lány felnevetett. Nem gúnyosan, jókedvűen.

— Szifilizsed nincs, nincs, öreg vagyok, nem számít, semmi sem számít.

Nekem se, nekem se, akarta mondani, de mégsem szólt, inkább ivott. Paula hozzákúszott. Felébredt benne a vágy, de a lány leszerelte, ma már képtelen volnék, mondta. Késő estig együtt maradtak, ittak és lelkiztek. Szeretett csókolózni, Paula nem. Bosszúból feldíszítette a lány testét. Paula feldühödött, ajka a nyakához tapadt. Óvatos gyorsasággal elkapta. A lány szemrehányóan nézett. Nem tudnám megmagyarázni, kért zavartan bocsánatot. Értem, mondta Paula, és töltött. Kezdek becsipni. Később elfogyott a bor. Paula órája megállt, lekeste a buszt, a következő másfél óra múlva indult. Volt még egy jó órájuk. Görcsösen összefonódva ültek és remegtek.

Azt hiszem, nem foglak elengedni, tört elő belőle rekedten. Ugyan, mondta a lány. S ültek tovább a sötétben.

Azt hiszem, valamit mondanom kell neked, ki ne mondd!

Paula sovány ujjai riadtan az ajkára tapadtak. Megrendült, s nem tudta, mitévő legyen. Paula... S te... Te nem mondasz semmit? A lány az arcához emelte kicsiny fejét. Jól látta a sötétben, hogy hevesen megrázta. Szomjas vagyok, szaladt ki a száján nyűgösen. Paula ügyesen csapolt a szifonból, és megittatta.

— Meleg, Paula, én tudom, ne, semmit sem tudhatsz, semmit sem tudsz rólam, olyan rövid ideje ismerjük egymást, az idő nem számít, nem számíthat, lehet, hogy igazad van.

Már dacos volt, amikor lassan öltözni kezdtek. Paula elbizonytalanodott, elfordult és suttogva, hangsúlytalanul megjegyezte, hogy talán mégis ki kellett volna mondaniuk...

Egymás után surrantak ki a lakásból. Kint megvárta a lányt.

— Mikor van szabadod, holnap és holnapután, de elutazom, a barátnőméknél faházuk van a hegyekben, meghívtak hét végére, egyébként ne aggódj, a barátnőm férjénél van, más férfiak meg nem lesznek jelen.

Othton azt mondta, túlórázott. A felesége elhitte. Vagy úgy tett, mintha elhinné. Azért volt megjegyezni valója: telefonálhattál volna, tette hozzá, a gyerek egész este föl-le mászkált a lakásban, keresett, alig foglalkozol vele.

Étvágya nem volt, megfürdött lefeküdt. Az ágyban, mielőtt elotlották volna a villanyt, azt mondta az asszony: újabban borszagúak a túlóráid! A szemrehányásban, és mindenben szemérmes volt, a szerelemben is...

Vonszolta magát, akárcsak azon a héten, amíg hiába várta a lány hívását. Egy kora délelőtt végre:

— Benn vagyok a városban, vásárolok, ráérsz? — Rá, mondta, pedig azt sem tudta, hol áll a feje. Otthagytak csapat-papot, s rohant a cukrászdába, melyet Paula megnevezett. Útközben kíváncsian arra gondolt, hogyan fog viselkedni a lánnyal: összeszidja-e, vagy a nyakába ugrik?

Ráismert a piros pulóverre. Boldogan huppant le a lány mellé. Rágyújtottak, s az első szippantás után megkérdezte: jó megállhatóságod van, mit csináltál egész héten. Hangjában féltékenység kakaskodott, Paula rendre utasította.

— Ne így, mit szóljak én, egész héten együtt aludtál a feleségeddel, nem együtt, csak egy szobában, nincs róla fénykép, váljak el (istenem, miket beszélek, gondolta), és a gyerek, ezért elítélnék, hát akkor, tudsz jobbat, nem, s ami még rosszabb, osztolni sem tudok, óriási, az, akkor mi lesz (Paula vállat vont), azt kérdezted, mit csináltam egész héten, mit csináltál egész héten (ismételte bambán) és a víkendházban, hogy érezted magad, pocsékul, a barátnőm el sem jött, megbetegedett az anyja, ott ücsörögtem a férjével, hülye helyzet volt, szombaton este hazajöttem, ne hazudj (ránézett, elvörösödött), nem szeretek hazudni (mondta), mondd el az igazat, akármit csináltál, meg fogom érteni, ne izgulj, nem vagyok kurva, és van egy elvem, sohasem futok kettővel egyszerre, az egyiket ejtem, kurva nem vagyok, ezt már mondtad, tehát, kezd el a legelején, sokan voltak?

Körülbelül annyian, ahány nőd neked lehetett, de csak kettő számított! kettő, Pozsonyban jártam iskolába, az elsőtől ott ismerkedtem meg, táncdalénekes, a legutóbbi Lírán is szerepelt, ha elárulnám a keresztnevét, azonnal rájönne a kilétére, és, és úgy jár-

tam utána, mint egy kiskutya, naponta százszor felhívtam, míg szakított számomra tíz percet, néha furcsa összejöveteleket rendezett (megakadt), csoportos szex (segítette ki, és szorító hidegséget érzett a melle táján), igen (Paula bólintott), olyankor mindenki akart mindenkivel, és nem ért az egész semmit, különben neki is csak arra kellettem, ő szakított, nem, én, egyszer nem bírtam tovább, kiborultam, és arcul találtam csapni, roppant hiú volt, nem tudta elviselni. A másik, a másikat Péternek hívják, két éve ismerjük egymást, azóta tart, azt a történetet a barátnőmmel csak kitaláltam, Péterhez utaztam, már előzőleg felhívtam, foglaljon számomra szobát a szállodában.

— Az állomáson mindent elmondtam neki rólad, rólunk, mire volt az jó, tisztába akartam jönni önmagammal, sikerült (nem választott, kávéja fölé hajolt, majd kis idő múlva folytatta).

— Elvitt a szállodába, azt mondta, nem ér rá, sürgős dolga van, de este feljön, reggelig vártam az ablaknál, s néztem ki a zuhogó esőbe, amikor reggel lementem a portára, s rendezni akartam a számlát, kisült, hogy már kifizette, üzenetet nem hagyott, csak egy csomagot, ajándékjaim voltak benne, azután kijött az állomásra, már csak néhány pillanat volt az indulásig, nem lehetett beszélgetni, azt mondta, nem készült el a munkájával, nem tudott feljönni, ez a piros pulóver volt rajtam, szerettem volna levetni és otthagyni neki, de nem volt velem más ruha...

— Miben maradtatok (kérdézte, s gondolatban a piros pulóvert cibálta), semmiben, vége, talán még nem egészen, úgy nyolcvan százalékig, ha már nem ment föl, nála az ilyesmi nem sokat jelentett, számára sohasem az volt a fő, hetek múltak el, s nem történt semmi, s neked az jó volt, képzeld, ült az ágyam szélén, úgy éreztem, hogy szeretem, azt hittem, hogy boldog vagyok, s akkor felbukantál te, tudom, most már nyolcvan százalékban vége van, húsz százalék tart (rá sem figyelt, rágyújtott, fújta a füstöt, s mondta a megáét), mindig együtt vásároltuk a fürdősót, végigszagoltuk az illatszerbolt egész választékát, zavarba hoztuk az elárusítónőket, azután órákig ültünk a színes habokban...

Rémülten nézte a lány tekintetét, mely újból sötét volt, merev, kancsal, átszellemült, ködösülő és távolba néző, s hirtelen minden világossá vált: akkor a kádban bizonytalanul félreértette a helyzetet. Azokban a pillanatokban nyert bizonyosságot arról, hogy szereti a lányt. S ő közben a másikra gondolt!

— Kegyetlen vagy, nem szeretek hazudni, s nem is tudok, azért akartál hát megfojtani, én, miért nem fojtottál meg, nem ellenkeztem volna, tudom, te egészen mást hittél, én meg csak arra gondoltam, hogy megcsalom Pétert veled, úgy volt, hogy összekelünk, és örökbe fogadunk egy gyereket, kérlek, hadd abba, hiszen már mondtam, hogy nem lehet gyerekem, kérlek...!

Nézte a lányt, aki egész valóját feldúlta. Szerette volna vérig sérteni. De nem tudta, hogy kezdjen hozzá. Ezért átnyúlt az asztalon, és megfogta a kezét. Olyan érzés volt, mintha a sajátját fogná. Ijedten eleresztette.

— Paula, hibáztunk, akkor ki kellett volna mondanunk, ne várj, eljön az ideje, Paula, én nem válhatok el...!

Beszélni kezdett. A feleségéről, aki szereti, s a gyerekekről — az elsőről, a betegről. Hat évig feküdt magatehetetlenül, s az aszszony több mint önfeláldozóan ápolta. A rosszban kovácsolódtak össze, közös emlékeik láncá eltéphetetlen bilincs. S most az újabb, önként vállalt, kívánt, erősebbnél erősebb kapocs: a másik gyermek!

— Már mondtam, ha megtennéd, megvetnélek, osztozni meg képtelen vagyok, ez emberkinzás, mondd azt, hogy az egésznek nincs jövője, és fejezzük be (Paula keze elindult az asztalon, azután megállt), még ne, mit akarsz tulajdonképpen, nem tudom, de én tudom, hogy én mit akarok, téged, most, azonnal, gyere, hová (felsorolt néhány helyet), nem (Paula a fejét ingatta), addig nem, amíg Péterrel tart, a húsz százalék miatt, már nem húsz, már csak öt, Paula, ha így haladsz, te leszel a nyertes, mit érek veled, nem akarsz velem lefeküdni, s ha lefekszünk, akkor sem azonosulsz velem, mindig a második vagy, ezzel ne törődj, nem tehetek róla, egyszer elmentem egy négerrel, veled se ment hamarabb (felugrott), ülj le...!

Egymás után tördelte a gyufákat. Paula nem segített, nem adott tüzet. Elmorzsolta a cigarettát.

— Péterrel, veled ugyanúgy vagyok, mint veled, különben másodrendűnek tartja az egészséget, s az énekes (rövid csend), mindig egyszerre jutottunk el a csúcsra. Talán azért, mert ő volt az első, nagyon szerettem, és nagyon csalódtam benne, nehézzé vált lenni. előttem nem, mi lesz velünk, Paula, nem tudom, ne gyötrődj, ne légy türelmetlen, te mindent azonnal akarsz az élettől, dehogy is mindent, dehogy is azonnal, hát nem érted, az a miénk, amit elmarunk az élettől, az öt- vagy tízperces együttléteket, boldogságok, miért ne használnánk ki, holnap délután négytől ötig egyedül leszek otthon, feljössz, nem, miért, nézd, egyszer úgyis vége lesz, azt akarom, persze csak Péter után, hogy addig legyen még néhány szép, értékes állomásunk, legalább egésznapos állomások, amelyekre örökké emlékezhetnénk, öt-, tí-, tizenöt perces megállókra nincs szükség, bocsáss meg, Paula, de ebben nem értünk egyet, azt mondd, türelmetlen vagyok, pedig én évekig tudnék várni, vagy küzdeni öt perc boldogságért, veled.

Felállt. Fizettek. Kint az utcán Paula mindenütt egy lépéssel előtte ment. A saroknál érte utól: akkor hívj, ha szükséged lesz rám! Mindegyikük másfelé kanyarodott. Olyan érzése támadt, mintha kibelezték volna. Görcsös igyekezettel próbálta lekötöni magát: sorban

állt kenyérért, és kiváltotta öltönyét a gyors tisztítóból. Azután visszament a hivatalba, de hogy ott mit csinált a munkaidő elteltéig, arra nem emlékezett pontosan.

Estig mozdulatlanul ült ugyanazon a széken, melyre hazaérkezésekor letelepedett. Este fölugrott, föl-le mászkált, szűk lett a lakás. Csodálkozva nézték, majd otthagyták és lefeküdtek. Egyedül maradt a telefontal. Lehet, hogy sohasem fog megszólalni, lehet, hogy Paulának sohasem lesz rá szüksége. Miért is mondott neki olyan képtelenséget?!

Tizenegykor megcsörrent a készülék. Felkapta a kagylót, s mielőtt még Paula hangja megérkezett volna, belekiabált: szeretlek, te örült, és letette.

A telefon újból berregett.

Paula hangja érkezett nagyon messziről, sötét díszletek mögül. Rekedt volt és fojtott. Egészen mást mondott, mint amit várt tőle.

— Miért kellett most, éppen most, olyan mindegy volt, egyszer ki kellett mondani, nem, olyan szörnyű, semmit sem értesz, mi van veled, Paula, valóban nem értem, szabadot adtam egy tehervonatnak, mit, elfeledkeztem a gyorsról...

— Ez a vég, (ismételgette) nem, ne Paula, hallod, próbálj megnyugodni, megnyugodni, halottak vannak, évekről van itt szó, vége, számunkra nincs több állomás, sem megálló, sajnálom, most már a megállókat is sajnálom, az ötperc-boldogságokat, amiket kértél, amelyekért könnyörögtél, s amelyeket nem adtam meg, nem baj, Paula, én már az elsón, az egyetlen megállón, az ötpercesen boldog voltam, most már tudom, azért az öt percért érdemes volt élni, az állomások is szépek voltak, de a megálló, nekem a megálló volt az igazi, tévedtünk, nem a megállón rontottuk el, hanem az állomásokon, felejtjük el az állomásokat, állomásokat... én... már nem felejtsem el... Paula, ne sírj, Paula, segíthetek, nem, nem segíthetsz, egyedül az én hibám, volt, egyedül én okoztam, hogy történt; rám gondoltál, nem, a maradék öt százalékra.

